

Toekomstbestendige ondersteuning voor mensen met dementie en naasten

22 maart 2023 – ons verhaal voor de toekomst

De Wever

into
d' mentia

levend compassie tot leven

into D' mentia
loof je ervaren wat
het is om dementie
te hebben.

Voor iedereen die
zigt voor iemand
met dementie.

into
d' mentia

levend compassie tot leven

De Wever

Zolang mogelijk mee
kunnen blijven doen
in de maatschappij

Daar zorgen wij voor.

Ontwikkeling:

Het aantal professionals in de zorg neemt af bij een groter aantal mensen met dementie.

Ook krapte aan arbeidskrachten in andere domeinen!

Dementiemonitor 2022

Hoe gaat het met mensen met dementie?

alzheimer
nederland

In Nederland zijn er **290.000** mensen met dementie.

Het perspectief van mensen met dementie zelf bleef tot nu toe vaak onderbelicht in onderzoek. Dit jaar hebben voor het eerst ook mensen met dementie meegedaan aan de Dementiemonitor. Hiermee delen ze hoe zij de zorg en hun sociale leven ervaren. We geven inzicht in hun zorgervaringen en in hoe zij hun sociale leven ervaren.

Wat is er nodig om langer mee te blijven doen in de samenleving?

“Voor mij is het belangrijk dat ik regelmatig persoonlijk contact heb met andere mensen aan wie ik vragen kan stellen over problemen waar ik tegenaan loop. Ik woon alleen en heb iemand nodig aan wie ik hulp kan vragen.”

-Eén van de deelnemers

TOP 5

Sociale contacten

In beweging blijven

Passende activiteiten

Begrip en respect omgeving

Hulp bij vervoer

Ruim een kwart voelt zich vaak eenzaam

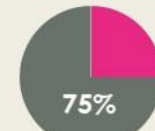
Slechts **25%** van de mensen met dementie voelt zich voorbereid op waar hij of zij wil wonen als het thuis niet meer gaat

Slechts een kwart ervaart begrip voor dementie van winkelpersoneel

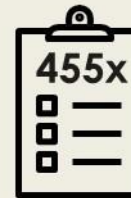

Ongeveer een derde heeft geen goede kwaliteit van leven

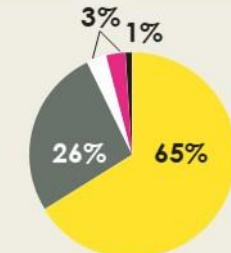
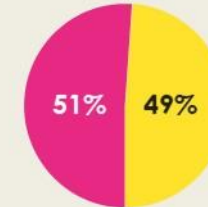

Driekwart maakt geen gebruik van dagbesteding of weet niet wat het is

Over de deelnemers

gemiddeld **77** jaar

legenda

seksse

● vrouw
● man

woonsituatie

● 65% samenwonend
● 26% alleenwonend
○ 3% intramurale zorginstelling
● 3% aanleuningwoning
● 1% kleinschalige woonvorm

Deze infographic hoort bij de factsheet **Zorgervaringen en het sociale leven van mensen met dementie**. Deze factsheet is gebaseerd op de uitkomsten van de Dementiemonitor 2022, een onderzoek dat iedere twee jaar wordt uitgevoerd door Nivel in samenwerking met Alzheimer Nederland. Dit jaar voor het eerst ook onder mensen met dementie.

Scan de QR-code of ga naar www.dementiemonitor.nl en bekijk alle resultaten van de Dementiemonitor 2022.

Dementiemonitor Mantelzorg 2022

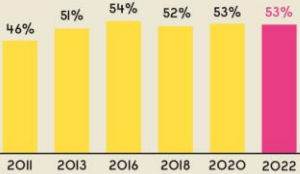
Mantelzorgers over ervaren belasting, ondersteuning, zorg en de impact van mantelzorg op hun leven

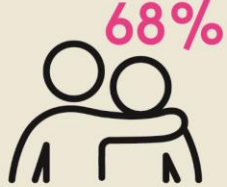
Mantelzorgers nog steeds zwaar belast

Gemiddeld besteedt men **39 uur** per week aan mantelzorg

Belasting daalt niet: **53%** voelt zich tamelijk, zeer zwaar of overbelast

68%

Heeft problemen om dagelijkse activiteiten te combineren met zorgtaken

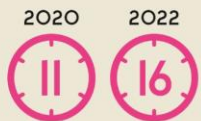

49% zorgt dag en nacht of dagelijks voor een naaste met dementie

Waardering zorg in zorginstelling minder positief dan in 2020

Mantelzorgers van mensen met dementie in zorginstelling komen vaker in de knel

Aantal zorguren per week van deze mantelzorgers neemt toe

Vindt werk of andere activiteiten moeilijk te combineren met mantelzorg

Mantelzorgers van mensen met dementie die in een zorginstelling wonen voelen zich door de coronacrisis vaker in de steek gelaten in de steek gelaten **(24%)** dan mantelzorgers van mensen die samen **(10%)** of alleen **(11%)** wonen

TOP 3

Noodzakelijke professionele zorg in de thuishituatie

1. Casemanagement dementie

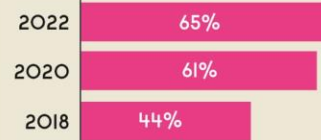
2. Groepsactiviteiten voor naaste met dementie

3. Hulp bij het huishouden

Waardering professionele zorg: nog steeds een **7,2**

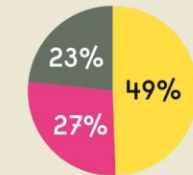

Casemanagement dementie belangrijker volgens mantelzorgers

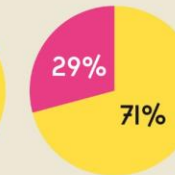
Dit zijn mantelzorgers van mensen met dementie

gemiddeld **64** jaar

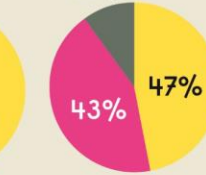
woonsituatie

49% samenwonende naaste
23% alleenwonende naaste
27% woont in een zorginstelling

sekse

71% vrouw
29% man

werk

47% gepensioneerd
43% anders
10% heeft een baan

Scan de QR-code of ga naar www.dementiemonitor.nl en bekijk alle resultaten van de Dementiemonitor 2022.

De Dementiemonitor is een landelijk onderzoek onder mantelzorgers van mensen met dementie. Sinds 2007 wordt het tweejaarlijks uitgevoerd door het Nivel, in samenwerking met Alzheimer Nederland. Dit jaar vulden 4.531 mantelzorgers de Dementiemonitor in over de ervaren ondersteuning, belasting, zorg en de impact van mantelzorg op hun leven. Dit jaar deden voor het eerst ook mensen met dementie mee aan het onderzoek.

Uit onderzoek (DMM22) blijkt:

- Mantelzorgers vinden het nu al steeds moeilijker om zorgtaken te combineren met werk en andere taken.
- Fulltime baan
- Het aantal mantelzorgers neemt af bij een groter aantal mensen met dementie.

Er zijn niet meer verpleeghuisplaatsen nodig maar
een integrale en sociale benadering van de
ondersteuning van mensen met dementie én
naasten thuis

Hoe helpen we mensen met dementie langer
sociaal en fysiek actief te blijven?

Dementievriendelijk wonen

Het is nodig, waardevol en lonend!

De feiten

2022 290.000
2040 580.000
mensen met dementie

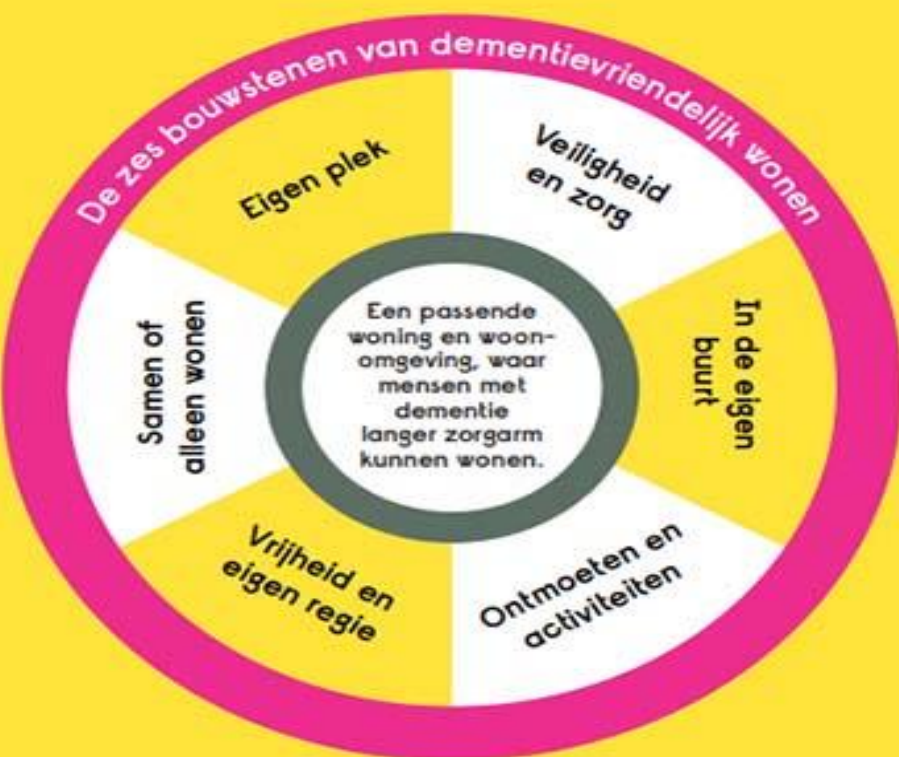
1 op de 3 kwetsbare
ouderen heeft
dementie.

77% van de mensen met
dementie en hun naasten
vindt het woonaanbod
niet passend.

Dementievriendelijk wonen

Wat is ervoor nodig?

Wat levert dementievriendelijk wonen op?

Per levensjaar
kostenneutraal

Minder druk op
zorgpersoneel

+2

Meer zorgarme
jaren

Alle effecten zien? Kijk op de achterzijde.

Het is nodig, waardevol en lonend om te zorgen dat in Nederland jaarlijks 11.000 dementievriendelijke woningen voor ouderen worden gerealiseerd.

In de omgeving

- Parkeerplekken (ook voor bijvoorbeeld rolstoel/scootmobiel)
- Bordjes, bewegwijzering en wandelroutes
- Basisvoorzieningen dichtbij (apotheek, supermarkt, horeca etc.)
- **De trend:** wijkgerichte aanpak

GOED omgaan met dementie

Hoe maak jij jouw omgeving
dementievriendelijker?

www.samendementievriendelijk.nl

Sportschool: ontmoeting stimuleren

Wat kun je doen in de wijk?

- Voorbeeld: Muziekschool / kinderdagverblijf
- Voorbeeld: Adoptieproject
- Voorbeeld: Kampeerterrein bij verpleeghuis
- Voorbeeld: Kapsalon
- Voorbeeld: Gedeelde ontmoetingsplek/ Liv In

Odensehuis Wageningen: ontmoeting stimuleren

Onvergetelijke kookclub: ontmoeting stimuleren

Alzheimer Café: ontmoeting stimuleren

Hoe ziet een dementievriendelijke woning eruit?

- **Fysieke aanpassingen aan**
 - de woning
 - het wooncomplex: gespikkeld ☺
 - de leefomgeving: bv. looproutes, kletsplekjes
- **Sociale structuur versterken**
 - Dementievriendelijke wijk (voorzieningen/ winkels, burens)
 - Bewonersconsulent/ community manager
 - Ontmoeting stimuleren voor bewoners én buurt
- **Casemanager 2.0 en zorg dichtbij (als het nodig is)**
 - Ook als zorgvraag toeneemt
 - Vast team, laagdrempelig
 - Volledig Pakket Thuis of thuiszorg vanuit Zvw en WMO

Wat is er nodig? Op naar meer dementievriendelijke woningen

Per stakeholder: bereid je voor?

1. Samenwerking over domeinen heen

2. Gemeente:

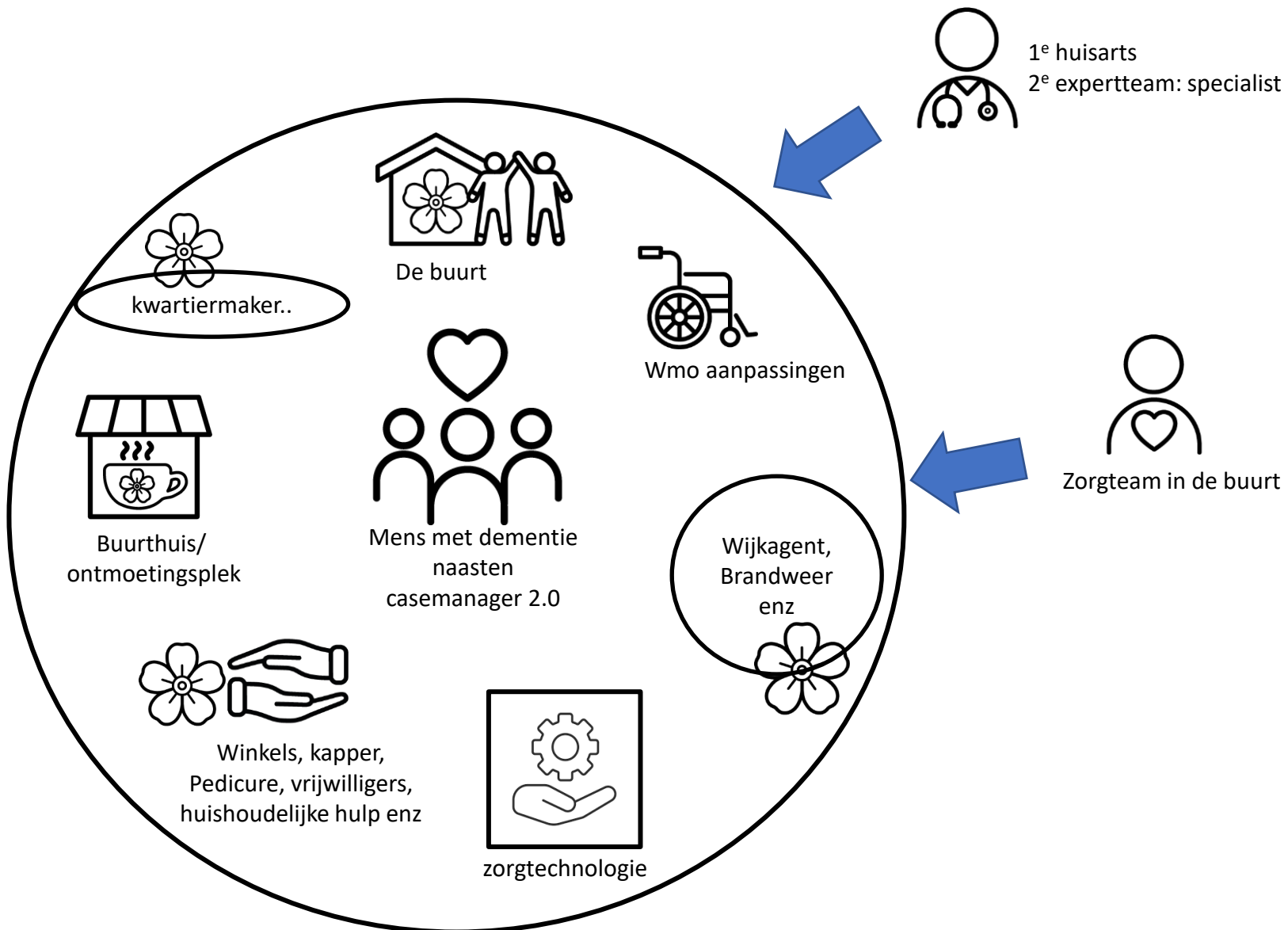
1. Benoem dementie expliciet in de woonzorgvisie
2. Investeer in dementievriendelijke woningen met voorzieningen in de buurt
3. Ondersteun mensen met verkenning en daadwerkelijke verhuizing

3. Woningcorporatie:

1. Fysieke omgeving passend voor mensen met dementie
2. Zorg voor een ontmoetingsruimte in het appartementencomplex. Betrek hierbij de buurt.
3. Bied personeel en de bewoners de “GOED omgaan met dementie” training van Samen Dementievriendelijk aan.
4. Denk bij de verhuur van woningen ook aan de begeleiding, bijvoorbeeld een community manager.

4. Zorgaanbieders:

1. Lever zorg in de eigen woning met het VPT: de zorg gaat naar de mensen toe ipv omgekeerd
2. Een zichtbaar, vast en laagdrempelig zorgteam dichtbij voor zowel Zvw als Wlz zorg

1^e huisarts
2^e expertteam: specialist ouderen/ psycholoog/ ggz-experts

Zorgteam in de buurt

Casemanager 2.0 *
in het hart van de samenwerking
met mensen met dementie, de
naasten

Daaromheen de leefomgeving.

- En bij problemen:
1. Team van Zorgprofessionals*
 2. Huisarts*
 3. Regionaal expertteam met gedragsdeskundigen*, SO*, GGZ experts*

* Getraind mbv lessen sociale benadering

Algemene ontmoetingsplekken:

10 pilots in 2023

Stimuleringspakket om de toegankelijkheid en de vindbaarheid van algemene ontmoetingsplekken voor mensen met dementie te verbeteren.

Meer weten? Miriam Groenhof
m.groenhof@alzheimer-
nederland.nl

Voor mensen met dementie of mogelijke dementie
Een ontmoetingsplek waar....

- ♥ ze in hun directe omgeving,
- ♥ een verblijf hebben dat voor hen de dag de moeite waard maakt,
- ♥ zichzelf en hun naasten gelijkgestemden kunnen ontmoeten,
- ♥ en ondersteuning krijgen om hun normale leven zo lang mogelijk te kunnen blijven leven.

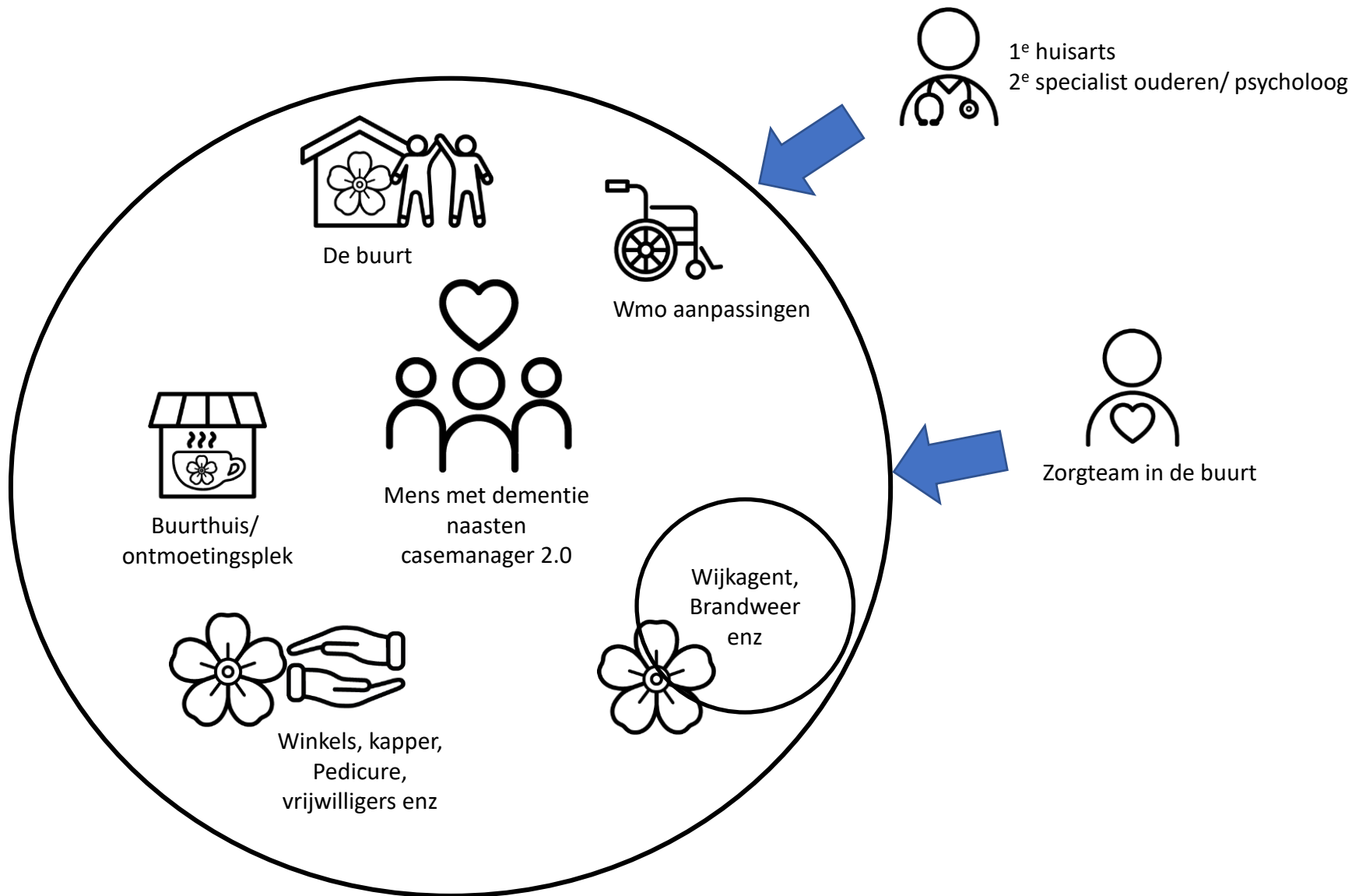
Waarden

Vrijheid, Verbinding, Veiligheid, Van de mensen zelf, Dichtbij, Positiviteit

Eén zichtbaar, vast en laagdrempelig team dichtbij
met casemanagers getraind in de sociale benadering
en

Een dementievriendelijke woning én leefomgeving

Hoe dan?

Casemanager 2.0 *
in het hart van de samenwerking
met mensen met dementie, de
naasten

Daaromheen de leefomgeving.

En als experts bij problemen:

1. Zorgprofessionals*
2. Gedragsdeskundigen*
3. Artsen*

* Getraind mbv lessen sociale
benadering

Wat gebeurt er als we niks doen?

- Mensen met dementie verkommeren en vereenzamen achter de voordeur en gaan harder achteruit.
- Nog meer overbelaste mantelzorgers
- Nog vaker een crisis omdat mensen met dementie te lang thuis wonen
- Zorgprofessionals zitten veel op de fiets en in auto en werken verspreid in de gemeente/regio. Dat is inefficiënt én kost reistijd. Zorgprofessionals kunnen de tijd beter besteden bij de mensen thuis.
- Wachtlijsten voor het verpleeghuis groeien door relatief kleiner aanbod thuis en het tekort aan personeel

En nu de concrete stappen